

تحقیق و توسعه

شماره گزارش: ۱۸/۹۲/۱

تاریخ تدوین: ۱۳۹۲/۵/۱۲

نگارندگان:

حسین نظام دوست

افسانه اروجی

وحید فرمان آرا

آشنایی با صندوق‌های قابل معامله

Exchange-Traded Funds

۱. مقدمه

در این بخش، ویژگی های عمومی صندوق های قابل معامله بیان می شود که شامل موارد زیر است.

۱.۱. صندوق قابل معامله چیست؟

در بازارهای توسعه یافته اوراق بهادار، به دلیل پیچیدگی فرآیند تصمیم گیری برای سرمایه گذاری بر روی اوراق بهادار و افزایش چشمگیر حجم و سرعت گردش اطلاعات و تخصصی شدن فعالیت ها، استقبال از سرمایه گذاری های جمعی به ویژه در قالب انواع صندوق های سرمایه گذاری، در سال های اخیر از رشد روز افزونی برخوردار بوده است.

صندوق های سرمایه گذاری از نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه هستند که فعالیت اصلی آنها سرمایه گذاری در اوراق بهادار است. این صندوق ها با استفاده از وجوه سرمایه گذاران، در مقیاس بزرگ سرمایه گذاری می کنند و به دنبال کسب بازدهی مناسب برای سرمایه گذاران صندوق هستند. سرمایه گذاری یا دارندگان واحدهای سرمایه گذاری صندوق به نسبت سهم یا میزان سرمایه گذاری خود در صندوق، در سود و زیان آن شریک می شوند. به طور کلی عملکرد صندوق های سرمایه گذاری به عملکرد اوراق بهادار و دیگر دارایی های موجود در سبد اوراق بهادار آنها بستگی دارد.

صندوق سرمایه گذاری با در نظر گرفتن سلايق سرمایه گذاران و دامنه ريسک پذيری آنان و به عبارتی به منظور پاسخگویی به خواست سرمایه گذاران مختلف، با ساختارها و ساز و کارهای مختلفی شکل گرفته اند. یکی از انواع نوین صندوق های سرمایه گذاری که در دهه اخیر با استقبال چشمگیری در بازار اوراق بهادار مواجه شده است، صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله هستند. رشد قابل توجه این صندوق ها در سال های اخیر، بیانگر موفقیت غیر قابل انکار آن ها در بازارهای مالی جهان است. صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله، امکان پیروی از روند بازدهی یک شاخص معین یا بخشی از آن را برای سرمایه گذاران فراهم می کنند و مهمترین ویژگی آنها داد و ستدپذیری واحدهای سرمایه گذاری آنها در بازار سرمایه و در طی یک روز معاملاتی است.

صندوق های قابل معامله، یکی از پر طرفدارترین ابزارهای مالی هستند که رشد کاملاً محسوس آنها بعد از پیدایش، مؤید موفقیت غیر قابل انکار آن ها در بازار های مالی جهان است. این صندوق ها امکان پیروی از بازده یک شاخص معین یا سبدی از اوراق بهادار را فراهم می آورند و همانطور که از نام آنها پیداست، واحدهای آنها در بازار سرمایه قابل معامله است. فعالیت اصلی این صندوق ها، سرمایه گذاری در اوراق بهادار یا دارایی های فیزیکی است که به عنوان دارایی پایه صندوق در نظر گرفته می شوند. بنابراین عملکرد صندوق، به عملکرد دارایی پشتوانه آن بستگی دارد. به عبارت دیگر، یک واحد صندوق قابل معامله، با قیمتی نزدیک به ارزش خالص دارایی های موجود در سبد آن و از طریق مکانیزم عرضه و تقاضا معامله می گردد.

۲.۱. تاریخچه شکل گیری و توسعه صندوق های قابل معامله در بازارهای مالی

صندوق های قابل معامله، برای اولین بار در سال ۱۹۹۳ و توسط بورس اوراق بهادار آمریکا، به خاطر سادگی ساختار و کم هزینه بودن مورد توجه قرار گرفتند. ساختار اولیه پیشنهادی این صندوق ها، مبتنی بر ساختار یونیت تراست ها بود، اما در طول زمان شکل آن تغییر یافت. بر پایه آمارهای موجود، دارایی صندوق های قابل معامله از سال ۱۹۹۵ تا سال ۲۰۰۰ میلادی به طور میانگین ۱۳۲ درصد رشد کرده است. این میزان از ابتدای سال ۱۹۹۸ تا پایان سال ۲۰۰۰، تقریباً ۱۰ برابر شده است. همچنین براساس اطلاعات موجود از AMEX، دارایی تحت مدیریت این صندوق ها در سه ماهه اول سال ۲۰۰۱، بیش از ۷۵ میلیارد دلار برآورد شده بود.

پس از معرفی صندوق های قابل معامله در سال ۱۹۹۳، بازار جهانی این نوع صندوق ها، رشد فزاینده ای را به ویژه در سال های اخیر تجربه کرده است. به عنوان مثال در ۹ ماه اول سال ۲۰۰۸، تنها ۳۲۸ صندوق جدید، سهام خود را به عموم عرضه کرده اند. در حالی که در سه ماهه پایانی سال ۲۰۰۸، تعداد ۱۴۹۹ صندوق قابل معامله ایجاد شد که دارایی های تحت مدیریت آنها ۷۶۴ میلیارد دلار بوده است. تا این زمان ۸۶ مدیر در ۴۳ بورس، مدیریت این دارایی ها را بر عهده داشته اند. در این سال، آمریکا با ۶۸۱ صندوق فعال که دارایی تحت مدیریت آنها ۵۴۲/۲۶ میلیارد دلار است، رتبه اول را داشته است. پس از آن، اروپا با ۵۷۰ صندوق و ژاپن با ۶۰ صندوق قابل معامله به ترتیب رتبه های دوم و سوم را به خود اختصاص داده اند. دارایی های تحت مدیریت صندوق قابل معامله در اروپا ۱۴۵/۱۷ و در ژاپن ۲۷/۵۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ گزارش شده است.

آمار مؤسسه بارکلی نشان می دهد که دارایی های تحت مدیریت صندوق های قابل معامله در کل جهان از ۷۶۴/۰۸ میلیارد دلار در سپتامبر ۲۰۰۸ به ۱۰۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ و ۲۰۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ میلادی افزایش یافته است.^۱

طبق آخرین اطلاعات منتشر شده در پایان سال ۲۰۱۲، تعداد کل صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله شاخص محور و با مدیریت فعال و یک هزار و ۱۹۴ صندوق رسید که ارزش خالص کل دارایی های آن به رقم ۱/۳ میلیارد دلار رسیده است. این ارقام در پایان سال ۲۰۱۱، تعداد یک هزار و ۱۳۴ صندوق با ارزش خالص کل دارایی به مبلغ ۱,۰۴۸ میلیارد دلار بوده است.

دارایی های تحت مدیریت صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله، معادل ۹ درصد از کل خالص دارایی های تحت مدیریت توسط شرکت های سرمایه گذاری در پایان سال ۲۰۱۲ را به خود اختصاص داده است. خالص صدور واحدهای صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله در سال ۲۰۱۲ معادل ۱۸۵ میلیارد دلار بوده است که نسبت به آخرین رکورد ثبت شده در سال ۲۰۰۸ و به ارزش ۱۷۷ میلیارد دلار فزونی قابل توجی دارد. لازم به ذکر است که

^۱ شناخت صندوق های قابل معامله در بورس، معاونت مطالعات اقتصادی و توسعه بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران

خالص صدور واحدها در سال ۲۰۱۲ نسبت به سال ۲۰۱۱، بیش از ۵۷ درصد رشد داشته که معادل ۶۷ میلیارد دلار است.

افزایش تقاضای سرمایه گذاران برای صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله منجر به رشد قابل ملاحظه در تعداد این نوع از صندوق ها شده است که توسط موسس یا بانی در دهه گذشته ایجاد می شود. در دوره زمانی از سال ۲۰۰۳ تا ۱,۳۳۶,۲۰۱۲ صندوق سرمایه گذاری قابل معامله راه اندازی شده است که بیشترین تعداد آن در سال ۲۰۰۷ با ۲۷۰ صندوق جدید و در سال ۲۰۱۱ با ۲۲۶ صندوق جدید است. به طور متوسط در هر سال تقریباً ۱۳۴ صندوق سرمایه گذاری قابل معامله طی ۱۰ سال گذشته تاسیس شده است.

تعداد اندکی از صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله تا سال ۲۰۰۸ منحل شدند که به نظر رسید فشارهای بازار در حال شکل گیری بود.

عمدتاً انحلال در بین صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله شاخص محور بودند که تمرکز بر شاخص های تخصصی دارند یا صندوق هایی که از روش های میانگین موزون چند شاخص بهره می برند. در سال ۲۰۱۲، تعداد کل صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله که منحل شده اند ۸۱ صندوق قابل معامله بوده است.

۳.۱. مشخصات صندوق قابل معامله

معامله واحدهای این گروه از صندوق ها به شیوه معاملات سهام عادی، توسط مکانیزم عرضه و تقاضا در تمام ساعات کاری فرابورس ایران صورت می گیرد. همچنین سرمایه گذار هیچ محدودیتی از نظر زمانی برای خرید واحدهای صندوق قابل معامله در یک روز معاملاتی بازار سرمایه ندارد.

صندوق های سرمایه گذاری برای سرمایه گذارانی که به دنبال تخصیص دارایی ها هستند و سیاست انتخاب اوراق بهادار را دنبال نمی کنند، آرمانی و جذاب اند. این ابزار برای سرمایه گذاری کوتاه مدت و بلندمدت قابلیت و مطلوبیت بالایی دارد. علاوه بر این، صندوق های قابل معامله می توانند در سبد متنوعی، اعم از اوراق بهادار و حتی مستغلات سرمایه گذاری کنند.

صندوق های قابل معامله، برحسب ترکیب سبد سرمایه گذاری خود، به سه گروه تقسیم می شوند:

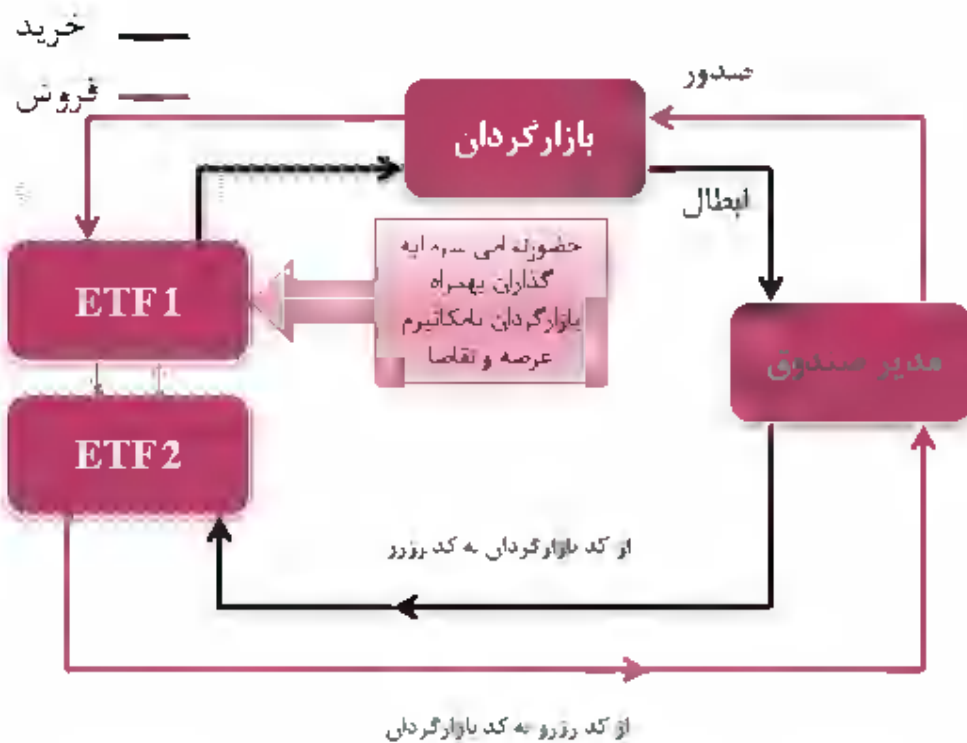
۱. صندوق سرمایه گذاری در سهام
۲. صندوق سرمایه گذاری در اوراق با درآمد ثابت
۳. صندوق سرمایه گذاری مختلط

همچنین کم هزینه بودن، کارایی معاملاتی و انعطاف پذیری بالای صندوق سرمایه گذاری قابل معامله موجب می شود که سرمایه گذاران مختلف فردی و نهادی، از آن استقبال کنند. هر صندوق سرمایه گذاری دارای امیدنامه ای

است که در آن کلیه مشخصات صندوق، اعم از اهداف و مأموریت ها، استراتژی ها، هزینه های مدیریتی و سایر موارد ذکر می شود.

نمونه امید نامه و اساسنامه صندوق های سرمایه گذاری در سایت فرابورس ایران موجود است.

۴.۱. مدل عملیاتی معاملات ETF در فرابورس ایران

۵.۱. مزایای سرمایه گذاری در صندوق های قابل معامله

صندوق های قابل معامله، مزایای صندوق های سرمایه گذاری مشترک را با انعطاف پذیری و قیمت گذاری پیوسته سهام ترکیب می کنند. به عبارت دیگر صندوق قابل معامله همانند صندوق های سرمایه گذاری مشترک، صندوق با سرمایه باز یا متغیر هستند که سهام آن به طور پیوسته ایجاد و باز خرید می شود.

علاوه بر این، هر واحد این صندوق ها، همانند سهام عادی در بازار سرمایه و از طریق کارگزاران در طول ساعات معاملاتی به قیمت هایی که در طول روز تعیین می شوند، قابل خرید و فروش هستند، از این رو سرمایه گذاران می توانند از همه تکنیک های معاملاتی رایج در بازار سهام در معاملات سهام صندوق های قابل معامله استفاده کنند.

مزایای متعددی برای صندوق های قابل معامله ذکر شده است که در ادامه به تعدادی از آنها اشاره می شود:

۱. کارایی مالیاتی

همانند صندوق های شاخصی، صندوق های قابل معامله حجم معاملات اندکی برای به روز رسانی پرتفوی خود انجام می دهند و در نتیجه مالیات کمی هم پرداخت می کنند. در حالت کلی این صندوق ها تنها زمانی اقدام به فروش اوراق بهادار پرتفوی خود می کنند که ترکیب شاخص هدف تغییر کرده باشد. از سوی دیگر، معاملات واحدهای صندوق در بازار سرمایه کارایی مالیاتی را افزایش می دهد. چون سرمایه گذاران می توانند سهام صندوق را در بازار به فروش رسانند، صندوق نیاز ندارد برای باز خرید سهام، اقدام به فروش سبد اوراق بهادار خود کند و متحمل تبعات مالیاتی حاصل از سود سرمایه شود.

همچنین مکانیسم ایجاد و انتشار غیر نقدی (In Kind) باعث می شود به منافع سهامداران فعلی صندوق از محل هزینه های مالیاتی صندوق لطمه ای وارد نشود. معافیت مالیاتی نقل و انتقال واحدهای صندوق قابل معامله نسبت به سهام، جذابیت این واحدها را افزایش می دهد.

۲. هزینه کمتر

بررسی انجام شده در سال ۲۰۰۱ نشان داد که هزینه مدیریتی یک صندوق قابل معامله در بورس مبتنی بر شاخص اس اند پی ۵۰۰، نصف هزینه کم هزینه ترین صندوق سرمایه گذاری مشترک سنتی مشابه بوده است.

همچنین محدوده عرضه و تقاضا در صندوق های قابل معامله معمولاً اندک است. در نتیجه هزینه های کارمزدی کمتری متوجه سرمایه گذاران است.

۳. امکان سرمایه گذاری در یک بخش یا کل بازار با سرمایه اندک

صندوق های قابل معامله از طریق سرمایه گذاری در مجموعه ای از سهام شرکت های فعال در صنایع مختلف، این امکان را برای سرمایه گذاران خود فراهم می سازند که به بازده و ریسک بخش های مختلف بازار و نیز کل بازار دسترسی داشته باشند.

۴. نقد شوندگی بالا

از آنجا که به طور پیوسته در بازار برای واحدهای صندوق قابل معامله کشف قیمت صورت می گیرد و معامله گران و بازارگردانان آن را مورد معامله قرار می دهند، نقد شوندگی آن بالا برآورد می گردد. از طرف دیگر، در بازارهای نقد شونده و فعال به دلیل شفافیت سهام صندوق های قابل معامله، تفاوت قیمت خرید و فروش به حداقل می رسد.

۵. کیفیت بالای تخصیص و تنوع بخشی دارایی ها

صندوق های قابل معامله به لحاظ تخصیص دارایی ها نسبت به بسیاری از ابزارهای سرمایه گذاری مزیت های زیادی دارند. در صورت انتخاب استراتژی مناسب، با صرف هزینه و زمان اندک می توان به متنوع سازی کافی دست پیدا کرد و هزینه های تخصیص دارایی ها و انتخاب اوراق بهادار خاص را متحمل نشد. همچنین این مزیت از لحاظ کارایی تسویه و اهداف اداری نیز قابل توجه است. بازارگردان های صندوق های قابل معامله می توانند نقد شوندگی سهام صندوق در بازار را در سطح مطلوب حفظ کنند. همچنین، بر خلاف صندوق های قابل معامله، صندوق های سرمایه گذاری مشترک مجبور به نگهداری بخشی از دارایی خود به صورت نقد هستند که مانعی بر سر راه تخصیص بهینه دارایی است و در بلند مدت بر بازده صندوق اثر منفی خواهد گذاشت.

۶. معاملات و قیمت گذاری پیوسته در طول روز

از ویژگی های بارز صندوق های بورسی، امکان معامله سهام آنها در طول روز و در کلیه ساعات معاملاتی است که همراه با آن، قیمت سهام نیز در هر لحظه بر اساس عرضه و تقاضای بازار مشخص می شود و به این ترتیب کارایی وانعطاف پذیری بالاتر معاملاتی را فراهم می سازد.

۷. سادگی، سرعت و سهولت معامله

به دلیل امکان خرید و فروش سهام صندوق های قابل معامله از طریق کارگزاران در بازار ثانویه و بر اساس شیوه مشابه سایر شرکت های پذیرفته شده در بازار سرمایه، سرمایه گذاری در این صندوق ها به آسانی و به سرعت امکان پذیر است. چنین وضعیتی در مورد صندوق های سرمایه گذاری مشترک، به امکانات و شبکه توزیع واحدهای سرمایه گذاری صندوق بستگی دارد.

۸. سایر مزایا

- قیمت سهام شرکت های سرمایه گذاری با قیمت واحد های ETF متفاوت است.
- مدیریت حرفه ای سبد صندوق و ترکیب متنوع سبد، ریسک سرمایه گذاری را برای عموم به میزان قابل توجهی کاهش می دهد.
- صندوق های قابل معامله، در جهت رفع پارادوکس نقدینگی فراوان در بازار پول و تأمین مالی ضعیف بنگاه ها گام برمی دارند.
- این نوع صندوق ها همچون سهام از شفافیت معاملاتی مناسبی برخوردار هستند.
- تسویه واحد های ETF همانند تسویه یا سهام در بازار از $T+1$ تا حداکثر $T+3$ بوده، در حالیکه صندوق تا $T+7$ نیز فرصت تسویه دارند.

- امکان NET شدن وجوه واحدهای خریداری و فروخته شده با سایر ابزارها در بورس و فرابورس در اتاق پایاپای وجود دارد.

۱.۶. ارکان صندوق

برای تشکیل و اداره یک صندوق قابل معامله، چندین رکن در اساسنامه پیش‌بینی گردیده است تا این ارکان شرایط اجرایی و نظارتی لازم جهت عملکرد مناسب صندوق‌ها را فراهم نمایند.

الف) مجمع صندوق

مجمع صندوق با حضور دارندگان حداقل نصف به علاوه یک واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز دارای حق رأی صندوق رسمیت می‌یابد. مجمع صندوق بالاترین رکن صندوق قلمداد می‌گردد و مهم‌ترین وظیفه آن انتخاب مدیر، متولی، بازارگردان و حسابرس و معرفی به سازمان بورس و اوراق بهادار (سبا) جهت تأیید است. سایر وظایف این رکن در اساسنامه صندوق قابل پیش‌بینی است.

ب) مدیر صندوق

رکن اجرایی صندوق و متخصص در بازار سرمایه است که لازم است مطابق اساسنامه گزارشات پیش‌بینی شده و اطلاعات قابل ارائه را تهیه و در اختیار متولی، حسابرس و سبا قرار دهد. از جمله دیگر وظایف مدیر، ذکر شده در اساسنامه، سیاست‌گذاری و تعیین خط مشی سرمایه‌گذاری صندوق و تصمیم‌گیری در مورد خرید، فروش یا حفظ مالکیت‌داری‌های صندوق در چارچوب مقررات، اساسنامه و امیدنامه ی صندوق است.

ج) متولی صندوق

رکن نظارتی صندوق محسوب گردیده و توسط مجمع صندوق انتخاب خواهد شد. (یادآوری: هویت متولی و سایر ارکان صندوق در امیدنامه مربوطه و در تارنمای هر صندوق افشاء می‌گردد). از جمله وظایف این رکن، با توجه به اساسنامه صندوق، نظارت مستمر بر عملکرد مدیر و بازارگردان به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات، مفاد اساسنامه و امیدنامه مربوط به فعالیت صندوق و گزارش موارد تخلف به سازمان بورس و اوراق بهادار می‌باشد.

د) بازارگردان

بازارگردان صندوق، بر اساس مقررات و مفاد اساسنامه، پس از ارایه درخواست و انتخاب توسط مجمع، با تأیید سبا در امیدنامه صندوق برای عموم معرفی خواهد شد. بازارگردان صندوق با صدور و ابطال واحدهای صندوق نزد مدیر، به نقدشوندگی و تعادل قیمت واحدها در بازار کمک می‌کند.

هـ) حسابرس

رکن دیگر نظارتی است که از بین مؤسسات حسابرسی معتمد سبا و توسط متولی، جهت تأیید به مجمع صندوق معرفی می‌گردد. مدت مأموریت حسابرس توسط مجمع تعیین می‌گردد و حسابرس با قبولی سمت ارائه‌گردد وظایف و مسئولیت‌های محوله طبق اساسنامه را به عهده خواهد گرفت.

۷.۱. ضوابط اختصاصی معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله در فرابورس ایران

مقررات زیر به عنوان فصل بیست و یکم به دستورالعمل نحوه انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران (مصوب ۷ شهریورماه ۱۳۸۸ هیئت مدیره سازمان) اضافه گردید و تعداد مواد این دستورالعمل از ۱۲۳ ماده به ۱۳۰ ماده تغییر یافت.

ماده ۱۲۴: پذیره نویسی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله در فرابورس (ETF) مطابق مقررات (به استثنای مفاد ماده ۱۰۵ این دستورالعمل)، در بازار سوم فرابورس ایران انجام خواهد شد.

ماده ۱۲۵: معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری عادی صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله، در بازار عادی و بر اساس رویه‌های معمول معاملات سهام و حق تقدم سهام انجام می‌شود، به استثنای این که دامنه نوسان روزانه قیمت در معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق اعمال نمی‌شود.

ماده ۱۲۶: عرضه اولیه واحدهای سرمایه‌گذاری عادی صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله در فرابورس، به روش گشایش نماد مطابق مفاد ماده ۵۱ این دستورالعمل انجام می‌شود.

ماده ۱۲۷: توقف و بازگشایی نماد معاملاتی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله جهت برگزاری مجمع صندوق، مطابق مفاد بند ۱ ماده ۱۱ و ماده ۱۲ این دستورالعمل است.

ماده ۱۲۸: معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله، در بازار معاملات عمده انجام می‌شود و تمامی موادی که در خصوص معاملات عمده سهام و حق تقدم سهام در این دستورالعمل ذکر شده است، در مورد معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله نیز قابل تسری است.

تبصره: در صورت موافقت فرابورس ایران، ثبت معامله واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله با ارائه فرم موافقت فی مابین انتقال دهنده و انتقال گیرنده که به تأیید سازمان رسیده است، در این بازار امکان پذیر است.

ماده ۱۲۹: ثبت، صدور و ابطال واحدهای سرمایه گذاری صندوق سرمایه گذاری قابل معامله، در سامانه معاملاتی در نمادی مجزا از معاملات بازار عادی توسط کارگزار صندوق انجام می شود.

ماده ۱۳۰: معاملات در زمان تصفیه صندوق، در نمادی غیر از نماد معاملات بازار عادی انجام می گیرد.

۸.۱. اطلاعیه پذیره نویسی

(۱) کارمزد پذیره نویسی: کلیه خریداران طی دوران پذیره نویسی می بایستی علاوه بر مبلغ اسمی مبلغ ذیل را به عنوان کارمزد معامله پرداخت نمایند. یادآور می شود خریداران نمی توانند در دوران پذیره نویسی اقدام به فروش واحدها نمایند. بسته به نوع اوراق یکی از جدولها انتخاب شود.

کارمزد پرداختی توسط خریداران در پذیره نویسی صندوق سرمایه گذاری در سهام

حداکثر مبلغ کارمزد خرید (میلیون ریال)	خرید	شرح کارمزد
۲۰۰	۰/۰۰۴	کارمزد کارگزاران
۱۶۰	۰/۰۰۰۳۲	کارمزد فرابورس ایران
۱۶۰	۰/۰۰۰۱۲	کارمزد شرکت سپرده گذاری
۸۰	۰/۰۰۰۱	کارمزد شرکت مدیریت فناوری
۸۰	۰/۰۰۰۳۲	حق نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار

کارمزد پرداختی توسط خریداران در پذیره‌نویسی صندوق سرمایه‌گذاری مختلط

حداکثر مبلغ کارمزد خرید (میلیون ریال)	خرید	شرح کارمزد
۲۰۰	۰/۰۰۰۲	کارمزد کارگزاران
۱۶۰	۰/۰۰۰۰۱۶	کارمزد فرابورس ایران
۱۶۰	۰/۰۰۰۰۰۶	کارمزد شرکت سپرده گذاری
۸۰	۰/۰۰۰۰۰۵	کارمزد شرکت مدیریت فناوری
۸۰	۰/۰۰۰۰۱۶	حق نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار

کارمزد پرداختی توسط خریداران در پذیره‌نویسی صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت

حداکثر مبلغ کارمزد خرید (میلیون ریال)	خرید	شرح کارمزد
۲۰۰	۰/۰۰۰۰۸	کارمزد کارگزاران
۱۶۰	۰/۰۰۰۰۰۶۴	کارمزد فرابورس ایران
۱۶۰	۰/۰۰۰۰۰۲۴	کارمزد شرکت سپرده گذاری
۸۰	۰/۰۰۰۰۰۲	کارمزد شرکت مدیریت فناوری
۸۰	۰/۰۰۰۰۰۶۴	حق نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار

(۲) معاملات ثانویه: معاملات ثانویه واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله، پس از اتمام پذیره‌نویسی و ثبت صندوق، در بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس آغاز می‌گردد. دارندگان و متقاضیان خرید می‌توانند با مراجعه به کارگزاران عضو فرابورس اقدام به خرید یا فروش این واحدها نمایند.

۳) کارمزد معاملات: کارمزد معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری مختلط نام صندوق قابل معامله به شرح پیوست ارائه می‌گردد.

۴) معافیت مالیاتی: باستناد مفاد تبصره ۱ ماده ۷ " قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی"، بابت نقل و انتقال واحدهای سرمایه‌گذاری انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله و صدور و ابطال آن‌ها مالیاتی مطالبه نخواهد شد.

۵) نحوه تسویه و خالص‌سازی: تسویه معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه صورت می‌پذیرد. همچنین امکان خالص‌سازی (Net) معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله با معاملات انواع دیگر اوراق بهادار قابل معامله در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران وجود دارد.

۹.۱. نحوه سرمایه‌گذاری در صندوق‌های قابل معامله

به منظور ورود به صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله، این امکان برای عموم سرمایه‌گذاران (حقیقی و حقوقی) فراهم است تا در مرحله پذیره نویسی اولیه به منظور تاسیس صندوق، با ارزش مبنای مشخص (ده هزار ریال) اقدام به پذیره نویسی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق کنند. پس از آن و بعد از دریافت مجوز فعالیت صندوق و قابل معامله شدن واحدهای سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران می‌توانند از طریق بازار ابزارهای نوین فرابورس ایران واحدهای سرمایه‌گذاری را معامله کنند. با توجه به حذف رکن مدیر ثبت در ETF ها، سرمایه‌گذاران می‌توانند از طریق مکانیزم های معاملات سهام و شبکه کارگزاری اقدام به خرید و فروش واحدهای سرمایه‌گذاری ETF کنند.

البته توصیه می‌شود سرمایه‌گذاران غیر حرفه‌ای با نگاه بلند مدت (خرید و نگهداری) در صندوق‌های مذکور وارد شوند. افراد حرفه‌ای در بازار قاعده‌تاً این فرصت را خواهند داشت تا از نوسانات قیمت بازار واحدهای سرمایه‌گذاری ETF و نیز فاصله افتادن بین قیمت بازار واحدها با NAV لحظه‌ای محاسبه و منتشر شده سود حاصل از خرید و فروش کوتاه مدت نیز کسب کنند.

۲. اطلاعات صندوق‌های قابل معامله پذیرفته شده

در این بخش، دو گروه اطلاعات مربوط به هر صندوق عرضه شده در فرابورس ایران درج می‌گردد. گروه اول شامل مشخصات کلی، امیدنامه، اساسنامه و آمار و اطلاعات پردازش شده در خصوص میانگین بازدهی و ترکیب سبد صندوق قابل معامله به تفکیک صنعت می‌باشد. در گروه دوم اطلاعات، تابلوی معاملات روزانه صندوق محتوی قیمت و NAV لحظه‌ای آن برای سرمایه‌گذاران قابل مشاهده است.

۱.۲. گروه اول اطلاعات

- امیدنامه صندوق قابل معامله
- اساسنامه صندوق قابل معامله
- اخبار صندوق قابل معامله
- جدول خلاصه مشخصات صندوق قابل معامله
  ۱. تاریخ آغاز فعالیت صندوق
  ۲. مدیر صندوق
  ۳. متولی صندوق
  ۴. بازارگردانان
  ۵. حسابرس
- نمودارها و جداول اطلاعات پردازش شده (به صورت روزانه)
  ۱. نمودار تغییرات ارزش خالص دارایی ها
  ۲. نمودار تغییرات قیمت بازاری
  ۳. نمودار تغییرات قیمت ابطال
  ۴. نمودار تغییرات متوسط بازدهی
  ۵. نمودار مقایسه ای بازدهی صندوق و بازار سرمایه از ابتدای تأسیس
  ۶. نمودار ترکیب دارایی های صندوق به تفکیک نوع اوراق
  ۷. نمودار سهم صنایع در سبد دارایی های صندوق
- عملکرد تاریخی صندوق

اطلاعات بازدهی صندوق شامل بازدهی سالانه صندوق از ابتدای تأسیس تا پایان سال شمسی گذشته به تفکیک هر سال شمسی، بازدهی سالانه صندوق از ابتدای سال شمسی جاری تا تاریخ گزارش بطور روزانه، بازدهی صندوق در یکسال، سه ماهه، یک ماه، و یک هفته گذشته و نمودار بازدهی هفتگی صندوق از ابتدای تأسیس در مقایسه با نمودار بازدهی هفتگی کل بازار در جدولی مشابه جدول زیر ارائه می گردد.

بازدهی		از تاریخ	
		جستجو	نا تاریخ
بازار	صندوق	تا تاریخ	از تاریخ

۲.۲. گروه دوم اطلاعات

- اطلاعیه پذیره نویسی

- تابلوی معاملات

۱. نام صندوق

۲. نماد صندوق

۳. قیمت بازاری

- کمترین قیمت

- بیشترین قیمت

- آخرین قیمت

۴. NAV آماری

۵. NAV ابطال

نام صندوق	نماد صندوق	قیمت	NAV	حجم
		بیشترین کمترین آخرین تغییر %	ابطال آماری	

*برای کلیه جداول آماری، خروجی اکسل و امکان پرینت فراهم خواهد آمد.

۳. غربال گری (Screening) صندوق های قابل معامله

با توجه به تمهیدات در نظر گرفته شده در سایت فرابورس ایران، امکان انتخاب صندوق قابل معامله با توجه به اندازه، شکل، بازدهی، نوع و قیمت واحدهای صندوق به وجود خواهد آمد. با انتخاب مورد نظر خود در هریک از گزینه های زیر، صندوق قابل معامله (ETF) که با نیازها و تمایلات شما سازگاری دارد را پیدا کنید. شما می توانید با جستجو در هر مقیاسی از ارزش بازاری (اندازه بزرگ، کوچک، متوسط)، شکل (رشد، ترکیب، ارزش، بین المللی)، بازدهی از زمان تشکیل، نوع (نامحدود، بر مبنای بخش معین، بین المللی) یا طیف قیمت، صندوقی که شما را جلب می کند را انتخاب نمایید.

۱. اندازه Size

(ارزش بازاری):

الف- بزرگ	Large
ب- متوسط	Medium
ج- کوچک	Small
د- همه	Any

۲. شکل Style :

الف- ارزش	Value
ب- رشد	Growth
ج- ترکیب	Blend
د- بین المللی	International
ه- همه	

۳. بازدهی Return Since Inception :

الف- منفی	
ب- ۰ تا ۱۰ درصد	
ج- ۱۰ تا ۳۰ درصد	
د- ۳۰ تا ۵۰ درصد	
ه- ۵۰ تا ۱۰۰ درصد	
و- همه	

۴. نوع Type :

الف- نامحدود	Broad Base
ب- بخش معین	Sector
ج- بین المللی	
د- همه	

۵. قیمت Price :

الف- خیلی ارزان	
ب- ارزان	
ج- متوسط	
د- گران	
ه- خیلی گران	
و- همه	

انتخاب